

30 let výroby pórobetonu v Hrušovanech u Brna

V těchto dnech je to právě 30 let, kdy tehdejší brněnský státní podnik PREFA zahájil výrobu pórobetonu v Hrušovanech u Brna. Za uplynulých 30 let bylo vyrobeno v Hrušovanech 7.370.000 kubíků pórobetonu. Pro představu to je 100.000 rodinných domů, to je půlmilionové město. Řada tvárnic vyrobených v tomto závodě by byla dlouhá 98.257 kilometrů a 2,5x by obtočila Zemi.

Od roku 1976 prošel závod celou řadou významných změn. Po osamostatnění v roce 1990, kdy stále fungoval jako národní podnik, došlo v roce 1993 k fúzi se společností YTONG. V roce 2002 nastupuje firma HANIEL a s bývalou konkurencí HEBEL se celá společnost dostává pod jednu střechu, tedy pod XELLA Porobeton CZ s.r.o. XELLA má nyní v Evropě i ve světě více než 30 závodů na výrobu pórobetonu.

Dnes se pórobeton, který společnost vyrábí, řadí mezi nejprogresivnější stavební materiály. Jeho vynikající tepelně technické vlastnosti ho předurčují ke stále častějšímu používání pro všechny typologické druhy staveb. A vývoj tohoto materiálu rozhodně ještě nekončí.

S výrobně technickým manažerem, panem Ing. Jaroslavem Fialou, jsme lehce bilancovali uplynulé tři desítky let závodu v Hrušovanech.

Pane inženýre - závod slaví 30 let výroby. Co všechno se může změnit za 30 let v oblasti, kterou se zabýváte?

Lidé se mění, výrobky se mění, zařízení se mění. Výrobky, které se před třiceti lety produkovaly, by asi dnes šly rovnou do drtící linky. Bylo to dáno jednak stavem strojního zařízení a také přístupem nadřazených orgánů. Porobetonka byla využívána pro vylepšení výsledků tehdejší Prefy Brno. Tam tenkrát nebyli žádní specialisté z oblasti pórobetonu, takže se k tomu závod nechoval tak, jak by se slušelo. Investice byly téměř nulové a to se druhotně muselo projevit na kvalitě tehdejších výrobků. Když jsem později, začátkem devadesátých let, navštívil nizozemský závod, zjistil jsem s údivem, že jejich linka je stará 25 let. Jenže oni ji neustále inovovali. Nahrazovali staré části novými a samozřejmě technologicky vyspělejšími. Dnes prakticky nerozeznáte jejich linky od našich. My jsme pořídili nové. Oni k nim dospěli. My jsme byli samozřejmě poznamenáni dobou.

A co lidé se kterými spolupracujete? Jak ti se za těch 30 let změnili?

Je zde 72 pracovníků oproti původním 245. Všechny investice byly v minulosti směřovány na kvalitu. Dnes se pohybujeme v první desítky v hodnocení kvality výroby póro-

betonu. Jednou, někdy dvakrát za rok, přijede inspektor, náhodně ve skladu vybere palety s výrobky a hodnotí kvalitu, obal, provedení atd. Při minulém hodnocení jsme se mezi výrobci pórobetonu dokonce posunuli do první pětky. Dnes už neřešíme investice s tím, že ušetříme pracovníky a zda se to neprojeví na kvalitě pórobetonu. Naopak. Dnes kvalitu ještě posouváme. Už nemůžeme odebrat pracovníky. Vracíme se k hotovým věcem a vylepšujeme to, co se dá. V několika vlnách jsme stáli před rozhodnutím, zda a jakým způsobem snížit počty zaměstnanců. Bohužel odešlo i mnoho velmi kvalitních lidí. Dnes už jsme ve stavu, kdy si dovolím říci, že tady velká část lidí pracuje opravdu ráda. Často jsou z okolí našeho závodu. Cítí v prostředí, kde se pohybují, profesní hrdost. Když sem za nimi přijdou jejich známí nebo rodina, chlubí se prostředím, ve kterém pracují, jsou na tento závod hrdí. Vědí, že se závod rozvíjí a má budoucnost. Nepracují ziskně. Naši pracovníci sami navrhli a realizovali celou řadu zlepšení technologie. Najednou vidíte, že tu máte tým, který, jak se říká, kope za firmu a to je krásné poznání, protože víte, že se na ně můžete spolehnout, a že stojí za vámi. Máme pro naše zaměstnance celou řadu benefitů, které od nás dostávají. Setkáváme se i mimo pracovní prostředí.

Dozvěděl jsem se, že i Vy se radíte k těm několika zaměstnancům, kteří ve firmě

pracují již od jejího vzniku. Jaká byla geneze vašeho pracovního postupu?

Ano. Mám to štěstí, že bez dvou let zde pracuji také těch kulatých 30. V době, kdy jsem zde začínal, se užíval „baťovský“ systém, respektive – můj nadřazený takový systém používal. Mně to opravdu hodně pomohlo, protože jsem pracoval ve výrobě a teprve, když jsem se s výrobou seznámil, tak jsem začal pracovat jako směnový mistr. Postupně se ty věci nějak nabalovaly a měl jsem možnost vyzkoušet celou řadu pozic. Devět let jsem také pracoval jako technolog závodu. Tím, že jsem takto prošel technickou výrobou, jsem si veškeré postupy osvojil. Je to skutečně zkušenost, kterou nelze vyvážit ničím jiným.

30 let u jedné firmy – není to náročné. Netrpíte třeba nějakou profesionální deformací? Když jedete kolem nějaké stavby... říkáte si, je-li to z vašich tvárnic...nebo...

Budoucí soused přes ulici staví z pórobetonu. Samozřejmě vím z jaké tloušťky, jestli z tvárnic hladkých nebo s drážkami a úchopovými kapsami, a sleduji i jak to dělají, aniž bych se ho na to ptal. Někdy trpím, když vidím, jak třeba někde na okolních stavbách kombinují náš materiál s jiným... Ano, asi tam něco bude.

Mluvil jste o tom, že vaše společnost v minulosti investovala do modernizace závodu nemalé prostředky. Investujete i nadále do vývoje produktů a technologií?

V roce 1990, když jsme se osamostatnili, jsme stáli před rozhodnutím, kterým směrem se budeme ubírat. Rozhodli jsme se koupit krájecí linku. Byla to obrovská investice za zhruba 180 milionů korun. V té době opravdu astronomická částka. S odstupem doby se ukázalo, že to byl velmi dobrý tah. Dnes vidím, že by naši kolegové v oboru takovou investici také chtěli uskutečnit, ale už není dostatek financí. Musí pracovat na původních zařízeních a musí k technologii dospět podobně jako naši přátelé v Nizozemí – tedy postupným vylepšováním a nahrazováním segmentů výroby. Tato investice nám výrazně zvýšila kvalitu pórobetonu, což bylo nesmírně důležité pro další rozvoj závodu. Jsem rád, že jsme to tenkrát udělali. Bylo to ještě před fúzí s YTONGEM, a když potom přišli jejich odborníci a hodnotili náš závod, říkali „udělali jste to dobře“. Potom už šlo mnohem snáz uskutečnit další kroky ke zefektivnění výroby. Dnes je celé zařízení v automatickém provozu a stačí pouze jeden pracovník, který dohlíží na průběh výroby na lince. Dříve bylo třeba ke každému stroji jednoho pracovníka. Samozřejmě jsme neustrnuli a chystáme další investice do modernizace výroby pórobetonu. Bude to další zlom v technologii i v jejím řízení.

Jak si vlastně stojí ČR ve srovnání s okolní Evropou v četnosti používání pórobetonu? Nemáme nějaké zpoždění nebo už jsme ji dohnali? Nepanuje zde ještě nedůvěra k tomuto, relativně mladému, materiálu?

Mám výhodu, že jsem studoval stavební hmoty. Na vysoké škole jsem se potom zaměřil na technologii a moje diplomová práce byla na téma pórobeton. Léta jsem potom pracoval na postu technologa. Víím, že cihla, tedy keramika, má v Evropě velkou tradici. Ta samozřejmě pórobetonu ještě chybí. Pórobeton je mladý materiál. Občas se mi stane, že zavolá bývalý spolužák a ptá se mne na výhody a nevýhody pórobetonu. Doporučuji mu náš materiál a mám pro to opravdu pádné argumenty. I přesto se třeba rozhodne pro cihlu. Věřím tradičnímu, byť ne pro něj vhodnému, materiálu. On nakonec ani stát neaplikuje žádnou motivační politiku vedoucí k úspoře energií. S pórobetonem ušetříte už na hrubé stavbě, ale my víme, že ten zásadní podíl teprve přijde. V dlouhodobém časovém horizontu je úspora opravdu markantní. Možná to, co nám chybí oproti Evropě, jsou právě odborníci, kteří by takový přístup k stavění prosazova-

li. To by pomohlo nejen pórobetonu, ale i jiným materiálům, které vedou k úsporám energií.

Takže se díváte na budoucnost pórobetonu, jako stavebního materiálu, pozitivně?

Jistě. Je to hlavně o těch úsporách energií. Jako země budeme vždy závislí na jejich nákupu. Všichni vidíme, co se děje na trhu s cenami za ropu, plyn ... prakticky se ceny všech energií průběžně zvyšují a vyhlídka do budoucna není o nic optimističtější. Myslím si, že kdo se rozhodne stavět z pórobetonu, udělá rozhodnutí správné. Náš materiál nabízí stále nové možnosti a stále dodáváme na trh nové produkty. Snižujeme koeficient prostupu tepla, takže odpadají starosti s druhotným zateplováním. A jsou to nejenom ty ideální fyzikální vlastnosti, ale také samozřejmě jednoduchá a čistá manipulace s materiálem, jeho přesnost a univerzálnost.

Společnost XELLA nabízí nejen stavební materiál, ale také servis pro stavebníky. Jak vaše spolupráce probíhá? Snažíte se ně-

jakým způsobem pomoci stavebníkům dodržet technologii stavby?

Existuje takzvaný předváděcí mistr, který založí a dozoruje stavbu a dohlíží na izolaci. To je služba, kterou nabízíme zdarma. Dodáváme také veškeré pomůcky a příslušenství. Také máme několik partnerských firem, které mají certifikát a jsou proškoleny v používání našeho stavebního materiálu. Špatná aplikace je nejčastější chybou při provádění staveb z pórobetonu.

Mohu se zeptat, z jakého materiálu máte postavený dům?

Je to náhoda. Před lety jsem koupil nedaleko dům, který je z pórobetonu.

Máte nějakou oblíbenou stavbu? Která to je?

Fascinují mne stavby, které odolávají času. Už jako kluk jsem rád četl knihy o pyramidách od pana Zamarovského. Co se týká dnešní doby – zdá se mi, že je materiál hodně potlačen. Volí se občas materiály, které dělají jenom slupku a z pohledu provozu nejsou ty stavby dořešené.

Vy jste se ptal, která stavba se mi líbí ... Každou chvíli se uskuteční nějaká soutěž, kterou za nějakou dobu zase pohltnou dojmy ze soutěže jiné... je to těžké. Asi zůstanu u těch pyramid.

Když přijдете domů, jak relaxujete? Respektive, jak vyplňujete svůj volný čas?

Když zrovna nepracuji... Asi to není koníček, spíše to cítím jako nedostatek. Je to němčina. Chodím na kurz a abych vyrovnal to zpoždění, našel jsem si ještě lektora...

... se kterým ve volných chvílích konverzujete ...

Ano. Kromě toho mám rád jízdu na kole, les, houby, plavání. A ještě mám jedno takové hobby – malý vinohrádek. To bych nebyl Moravák, kdybych neměl vinohrad. Bohužel už mi na to nezbývá příliš času. Je to v krásné krajině – trasa Pohořelice – Kyjov. Tím, že jsem v pracovní době uvázaný k počítači, tak si to tam kompenzuji pohybem. Zakládám si malý sad. Je tam krásně, dívám se na lesy.

Děkuji Vám za rozhovor

